

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felelős szerkesztő:

Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér. Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502. Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Nemzeti szegyenünk.

Sátoraljaihely, 1901. nov. 15.

Magyarország ti. enkilenc millió lakosa közül hány hinné el vajjon, hogy Kossuth Lajos szülőházát még most sem jelöli emléktábla?

Én magam se hittem. Régtől fogva abban a boldog meggyőződésben voltam, hogy a magyar nemzet kegyelete már évtizedekkel ezelőtt emléket állított a házra, amelyben megváltója született, hogy már évtizedek óta hirdeti azokról a szent falakról érc, vagy márványtábla, hogy az emberiség legnagyobb szellemeinek egyike ott látta meg a napvilágot.

Keservesen győződtem meg arról, hogy tévedtem. Uresnek annak a háznak falai, az odavetődő idegen semmiről se nem sejtetheti, hogy ez az egyszerű kis épület drágább és szentebb nekünk a világ valamennyi palatájánál.

Kezdő minisztereknek, államtitkároknak, aktív főispánoknak siet a kor szolgálzelleme megjelölni a születése helyét. Wekerle Sándor, Bánffy Dezso, Plósz Sándor szülőházát emléktábla díszíti, bár egy-két évtized mulva, alig fogja tudni valaki, hogy ki volt az az ismeretlen férfiú, akinek a tiszteletére feltáblázták azt a házat. — Kossuth Lajos szülőházára nem jutott még egy érc-tábla Magyarország dus gazdagsága bányáiból.

Érc-tábla? Még szerencse, hogy legalább lakóháznak használják,

holnap lehet, hogy Windischgrätz herceg tulajdona lesz az is, és istállót csinál belőle, mint a Borsi kastélyból!

Kossuth Lajos szülőháza jeletlen és jeltenül fog állni nagy szülőltjének századik születésnapján is.

Messzeföldről zárandokolnak majd akkor a hazafiak Monokra, mint a török Mekkába, a keresztény szent földre zárandokol. Kereshni fogják a helyet, ahol nemzetük megváltója született, kereshni fogják a templomot, amit a nemzet rajongó kegyelete azon a helyen emelt. És nem találhatnak templomot, és a szent szülőháza se fognak rátalálni, mert egyszerű és jeletlen az, mint a többi házak. Még csillag sem ragyog felette, mint a betlehemi jászol felett ragyogott, hogy rá találhassanak. Honnan is ragyogna? Hisz magyar égbolt van felette, és a magyar égboltot négyszáz év óta takarja már nehéz, sötét felhő. Annak a feketesárga ködén a betlehemi csillag fényes sugara se tud keresztül törni.

Kossuth Lajos szülőháza jeletlen. És mi zepléniek még ki merünk menni az utcára, még merünk embereknek a szemébe nézni és nem pirulunk a szégyentől, amely az egész magyar nemzeté, de kétszeresen a miénk, mert ami vármegyénk tületén áll az a jeletlen ház, néma hirdetője a nemzet halálanságának, kegyeletlenségének, romlottságának.

Hogy őri minden ember, ha

valami drága ereklyét birtokába juttat a sors kegyelme! Nekünk a legdrágább ereklyét, Kossuth Lajos szülőházát adta a jó sors, és mi mintha észre se vennők, hogy ez a ház a mi vármegyénkben van.

Hej, lenne csak Kossuth Lajos valóságos miniszter, vagy legalább főispán. Hogy borulnánk le előtte, hogy magasztalnók minden lépését, hogy tartanánk minden évben ünnepélyt a szülővárosában. Mert egy minisztertől hasznunk lehet sokféleképpen, de mi hasznunk várhatunk egy meghalt embertől, ha még olyan nagy volt is életében? Nálunk pedig mindenben fő a haszon.

Hazaszeretet? lelkesedés? idealizmus? Ezek nagyon gyökös dolgok, legfeljebb az érettségi vizsgáig tartanak. Azontul jön az élet, a haszonlesés, a kenyérért való küzdelem.

Sőt a tanárok egy része arra is elkövet minden lehetőt, hogy már az iskolában kipusztítsa a fiatalság lelkéből, ami hazaszeretet és rajongás volt még benne.

Ime, az ujhelyi gimnázium ifjúsága spontán lelkesedésből emléktáblát csináltatott annak a megörökítésére, hogy ebben a gimnáziumban tanult valaha Kossuth Lajos.

A tábla elkészült, és — ott hever a piaristák templomában, ócska csizniák és tört székek között. Mert a hazafias igazgató nem engedte meg, hogy beilleszessék a gimnázium falába s leleplezzék.

Ős lakói a tengernek.
Órjás kigyók, cápák, cetek,
Vihart, halált, jósló varjak.
Holló, kúvik, füles baglyok.
A rengeteg oroszlanja,
Tigris, vérengzésben párja,
Mindent irtó, ölé ember,
Kapa, ásó és fegyverrel
Poklok tűzét szító lelkek,
Kik pokolban tévelyegtek,
Rabjai büvös vesszőmnek,
Parancsomra figyeljete!

Kérem nagysága, Turinyi Róza kisasszony, föl állni. Mégis gyöngédtelen ezen büvös pálcza, önagságát éppen azon perében zavarani meg, mikor szomszédja valami édes-séggel esiklandozta. Hogy cukor, vagy más volt-e nem tudom, — hja nekem nincs büvös pálcám! Talán azért is áll fel olyan zavarodottan: — De uram, hogy tuja, hogy én Turinyi Róza vagyok?"

— Maga mondja, és a büvös pálcám is azt sugja.

Mond csak, kis pálcikám, mi van önagsága zsebében?

— „Zsebkendő...! (A közönség: ezt ugyan könnyű volt kitalálni!)

— Mi van a zsebkendőn?

— Öt pontos korona és T. R. be-

ilyen hideg zuhanyokkal sietnek eloltani a gondos vezetők a fiatalság fellángoló lelkesedését, Hej, pedig de szükség lehet még egyszer arra a lelkesedésre! De nagyon megbánhatja a bűnét, a ki eloltotta!

Szép tanulságot merithet az a naiv ifju, aki Kossuth Lajos emléktábláját lomtárba dobva látja. Szép érzelmeket szerezhet magának a jövő életre!

Azt az emléktáblát fel kell állítani és le kell leplezni minél előbb. És emléktáblával kell megjelölni Kossuth Lajos szülőházát, hogy a századik születésnap nagy ünnepén ne kelljen pirulnunk az egész Magyarország, az egész világ előtt.

Önmaga iránt, saját önrzete és becsülete iránt való kötelessége ez Zeplénmegyének.

Busa Barna.

Nov. 16.

A petició. Az ujhelyi képviselőválasztás ellen beadott kérvény első tárgyalására 1902. évi január hó 24-ét tűzte ki a Kuria. Elég hosszú terminus, de remélhetjük, hogy a további eljárás azután gyorsabb lefolyású lesz. Az idéző végzés most jött a Kuriáról, s esütörtökön kézbesítette azt id. Moczner Gyula és Miklóssy István választási elnököknek Tomassovszky Lajos bírósági végrehajtó. — Dokus Ernőnek Budapesten kézbesítik az idézést.

Dokusék ellenkérvényt szándékoznak beadni, amelyben azt akarják bizonyítani, hogy ők egyáltalán egy árthatlanok, mint a ma született bárány, nem vesztegettek, nem erőszakoskodtak, ellenben mi minden szavazatot vesztegetéssel szereztünk.

tük. (Ha netalán Turinyi kisasszony zokolná, hogy nevét nem ipsiszonlan írtam, bocsánatot kérek!) Egyik szöglete könyvtől nedves, úgy látom, bántana van!

— Mit látsz még?
— Egy levelet, rózsaszínű papírra írva, aranyozott monogrammal!
— Mi van a levélben?
A büvös pálcza hallgat.
— Titok?
— Igen!

— Beesülöm titoktartásod, látszik, hogy a régi gardához tartozol, ki inkább életét adja el, mint más titkát!

Majd hat urnót és urat kér a szimpadra, s egy, kettő, három vezényszavára mindenik zsebbeljei pálcája büv körébe kerül, az egyik ugyancsak csipkés és jázmin lehell, a másik égkék színben játszik, s havannától illatos, a harmadik rózsaszínű, s hihetőleg Lion termette, róza illatát is benne felejtette, a negyedik ugyancsak pazarló orr, az ötödik oly kicsi, mintha gyermekszobából került volna ki, a hatodik ugy látom, gyszába volt, legalább, ha fekete szegélye nem affektált, ezek mindannyian mint különféle

TÁRCA.

A zsebkendő.

A Felsőmagyarországi Hirlap eredeti tárcája.

Írta: Szemere Emil.

Látják uraim és hölgyeim ezt a büvös pálcát? Ennek az a saját-sága, hogy minden zsebben lévő tárgyat felszínre hoz, sőt a zsebben lévő dolgok minőségéről is tájékoztat nyújt. Ez kérem nem közönséges séta, vagy karmesteri pálcza, se mogyoró, se tölgy, sem ében se füge, se narancs szőlőtte, sem Libanon cedrusát nem eszokolta anyaként, sem a paradicsom Éva fájáról nem való, sem a jerichói rózsza nem illatozott egykor rajta.

Ezt az egyiptomi büvészek egyike, Csalfaradomasis főpap az érecek különlegességéből gyurta össze, van ebben uraim, arany, platina, ezüst, ólom, réz, vas, acél, de ki bírná elszorolni, mi minden? Annyival inkább, mivel boeses türelmökkel sincs szándékomb visszaélni, — aztán megfűrésztette hollóvörben, hogy sokáig éljen, s bekente róka májjal, hogy meg ne rozsdáljon. — Végül különféle mondatok kíséretében úgy mint: „Akkor igyál ha szom-

jas vagy, akkor egyél, ha éhes vagy, eszokolózzál, ha fiatal vagy, ne táncolj, mikor sánta vagy, ne repülj, ha nincsen szárnyad, ha nincs pénzed, ne eszörgessed, mindig csak másét szeressed, sose tüzelj, ha hulló vagy, ne harapj, ha nincsen fogad, ha zöldség nincs, élj csak hussal, ha nincs kürtöd érd be sippal, ne kívánozz a konyhába, hogyha lakhatsz a palotába, ne járj gyalog, ha van lovad, ne szeresd a kancsalokat, még tévedésből se szeress, bolondokon sose nevess, ha eszed van rejsd el mélyen, nehogy más fejeddel éljen, lopját, ha tudsz, de titokba, hogy azt senki meg ne tudja, az öreget megbecsüljed, szegényt soha meg ne vessd, ugorj az árkon, át, ha tudsz, jó ha többséggel együtt futsz, ne vágj a más kenyérére, inkább a dus orszónyére, a hatalmas előtt esuszszál, ember vért soha se ontsál, szeressd a dalt, vig életet, a papot megsüvegeled, ellent senkinek se mondját, a rosszért csak jóval szolgálj, s ha ezt te mind megtartod, soha se lesz egy rossz napod, s aztán ambrózia és más isteni lehekkel megfűstölve, büvész pálcává felkente.

Az ellenkérvényhez lázasan gyűjtik az adatokat (Mauthner pincér úr bizonyára koronatanújak lesz), s 400, mások szerint 2000 tanut akarnak kihallgattatni.

Ijesztgetik is egyuttal a kérvényünk aláíróit, hogy majd csinálnak ők még 3000 forint költséget, s azt mind az aláíróknak kell megfizetni.

Megnyugtathatjuk a kérvény aláíróit, hogy az összes költségeket a vesztes fél fizeti, nekünk pedig igazságunk van, s így nem vesztőtünk. De még ha csakugyan nem volna is eredménye a petíciónak, a mit nem hiszünk, akkor is az alaptalanul felhívott tanuk díját az a fél fizeti, amelyik a tanura hivatkozott, s e szerint semmiképp se mi fogjuk az ő 2000 tanujuk költségét fizetni. Az egész költség nem ruhát semmi esetre se többre a már depónált 3000 koronánál.

A petíció előadója *Adam* András kuriai bíró, aki pártatlan s hozzá férhetetlen igazságosságáról ország-szerte ismeretes, és így nyugodtak lehetünk a felől, hogy feltétlenül igazságos lesz a Kúria ítélete.

A függetlenségi pártkör megalakulásáról.

Volt egyszer a zempléni malomban egy öreg molnár. (Valahogy nagy M-et ne szedjen a szedőgyerek!) Tehát ennek a főmolnársága idején mindenki örlető panaszkodik vala, hogy ezudartúl megy a malomban minden, nincs rend az őrlelnél, istentelenül megvámolják őket, a liszt komisz, és a többi. Pedig a malom a közönségé volt, a molnár csak ideiglenes sáfárul volt bele helyezve. Valaki kérdezte a molnártól, nem fél-e hogy kiteszik a szűrét ilyen állapotok mián, mire az ravaszul hunyorított: „Ugyan kérem, hát ki panaszkodik? Egy ember. Közünk szálva igaz, hogy mindenki panaszkodik, de mindenki külön-külön, tehát mindig csak egy ember. Hát ugyan szabad egy embernek panaszkodni? Azt én az én sok mo'nárlegényemmel, mászólómmal, vámszedőmmel úgy letorkolom, hogy mukkanni se mer. Csak valamennyien, vagy csak nagyon sokan együtt ne panaszkodjanak. Azért a jó molnárnak nem az a kötelessége, hogy ügyeljen, hogy a malomban rendben és jól menjen minden, hanem az, hogy vigyázzon, hogy a panaszkodók össze ne jöhessenek, ne tömörüljenek, együtt föl ne lépjenek és tudatára ne jöjjenek annak, hogy mindeniknek baja van:

nemzetiségű zászlok, lengték körül a bővös pálcát, hogy egy varázs-szóra régi helyökre ismét visszarröppenjenek.

Nagyon kérem a tisztelt büvész urat, pálcáját a kegyelmes pénzügy-miniszter urnak nem kölcsönözni, mert én mindent ki, de semmit sem eszkamotirozna vissza zsebünkbe.

Verpeléty István pamlagán hever, havannájából illatos karikákat fujva, fekete kávéját szűréselgeti, szemé kéklő egét olykor-olykor egy-egy felhő sötétíti. Vajjon mi lehet az oka? Még csak két éve nős, felesége szép, fiatal, gazdag és szereti, igaz, családjuk nincs. Ez volna az ok? Vagy régiebb emlékek édessége után vágyik? Magasra törő lelkének szárnyait orvül vetett törben seböz meg talán? vagy megbotlott szive idegen küszöbben s a lelkiismeret szava vet árnyat arcára, midőn felesége belép, s a pamlagra mellé telepedve, göndör szöke fürteivel játszik, majd mély kék szemét eső-kolja, eső-kolja mintha a menyüvőt lehellő be abba. Ti kedves barátaim, ifju s vén garconok, fordítsatok hátat e esabitó képnek, mert én attól tartok, csupa irigységtől fölforr az epétek.

Vagy ha jobban tetszik, eseröljétek szívet.

(Folyt. köv.)

hanem kiki csak a maga baját tudja és arról halgasson a maga gyöngegsége érzetében.

Nos hát Zemplénmegyében Molnár volt főispán úr nagyon értette a módját, miként kell odahatni, hogy az általános elégtelenség csak mint egyes esekély részek elégtelensége tűnjék fel. Nagyon értette a módját annak is, hogy a megye függetlenségi elemeit is csak egyes elszórt töredékeknek higgyék, a mi elvész a kormányparti hívek tenger tömegében. Anyira értette a módját, hogy maguk a függetlenségi párt főemberei, — de mit beszéltek pártól, hiszen úgy vehetjük, hogy tulajdonképen nem is volt párt, — mondjuk tehát a függetlenségi érzelmű polgárai maguk sem tudták, mely őr-áisi erővel, mely nagy túlsúlylval rendelkeznek. Csak most, hogy a Molnár-rendszer megdőlt, tünt ki, hogy Sátoraljaújhelyen, és az újhelyi kerületben (s hozzátehetjük, hogy a magyar-lakta vidékeken mindenütt) a függetlenségi elemek vannak nagy többségben s hogy az elemek szervezése, — melyet régebben mint ugvis eredményre nem vezető hiába való munkát hanyagolt k talán el — most már el nem odázható, most már az eredmény reményével, — nem, a siker biztos tudatában létesíthető.

Hogy a lefolyt képviselő választások óta mind máig nem történt meg a párt teljes szervezése, valljuk meg őszintén, hanyagság és vétek. Igaz — és ez a meantségünk — hogy ily nagy munka létesítése sok időt és fáradságot igényel, már pedig a mi pártunk elemei, míg a vezető egyéniségek is ép oly emberekől állanak, kik munkájuk után élnek, kik nem szakíthatnak maguknak bármikor és oly könnyen időt, amily könnyen s bármikor egyik másik tisztviselő időt szakít magának a hivatalos munkaidőből a korteskedésre, már akár a képviselőválasztásnál, akár a megyebizottsági tagok választásánál. Ez az oka hogy még ma sincs szervezett pártunk, s bizony elég baj ez, mert igaz ugyan, hogy a 7-ikén lefolyt megyebizottsági tagválasztásnál szervezetlenül is szép sikert értünk el, de egy jól szervezett párt működése ezt a sikert megkészszereshette volna.

Nem mondhatjuk ugyan, hogy mi sem történt a párt megalakulása érdekében, volt több s ákebbkörü értekezlet, melyeken az alakulás terve immár, háf Istennek, teljesen kidolgoztatott, csak a véghezvitel késik. Oly időpontot keresünk a nagy alakuló-gyűlés megtartására, mikor híveink közül senki sem lenne akadályozva a megjelenésben. Ezért volt kitérve az alakuló a mai szombat estére, mikorral azonban egynehány vezető egyéniség elháríthatatlan távolléte miatt ismét elmaradt s szerdán f. hó 20-án estére halasztatott el. Ez egyébként, valamint a gyülekezés helye és órája plakátokon fog hirdettetni.

Czölszerűbb lett volna talán egy másik szombat estére halasztani a gyűlést, nehogy hétköznapon különösen az iparosok közül sokan napi munkájuk által hátráltatva legyenek a megjelenésben, de oly nagy számú, és oly sürgös teendők várnak a pártra, hogy rendkívül okadatolt a sítség. Azért kérjük híveinket, hogy szerdán este, a hétköznapra való tekintet nélkül teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Nagyon fontos dolog a mielőbbi sürgös szervezkedés, főképp azért, hogy a közeledő városi választásnál már mint teljesen szervezett párt egész erőnket vehessük a latba, mert, — hisz mindnyájan tudjuk s még lesz róla szó — reánk újhelyiekre nézve a városi képviselő tagválasztás a legfontosabb s legnagyobb horderejű. Ez, hogy úgy fejezzem ki magamat, melyen a zsebbevágó, sőt egyenesen a megélhetés kérdésebe vágó dolog. Aztán, ha a párt itt a központban megalakul, gondoskodhatunk annak a

környékre, majd az egész megyére kiterjesztéséről. Egyelőre itt Újhelyben legyünk rendben, azért szerdán este minden függetlenségi érzelmű polgár legyen a helyén: az alakuló gyűlésen.

Mautner, az örökbolygó.

Eddig az volt a divat, hogy a kormányparti kortesérdemek zsiros hivatalban, bankdirektorságban stb. igyekeztek kielégítést nyerni. Most azonban változtak az idők s a kormányparti kortesérdemek magasabbra szálltak s vértanúi dőlőssögre vágyának. Ugy látszik, erre vágyik Mautner, a facér pincér is, ki most a választások lezajlása után, „hol facér, hol pincér” a kormányparti csapszékben.

Ez a kormányparti kortes sebét, melyet egy jól ösmert atka okozott kezén, minden áron a mártírság jelvényéül akarja feltűntetni s ebben segítségére van a kormányparti fantázia, amely megluzzad, mióta a banknóta a zsebekben apályt jelez.

Epen ma ismét alkalmatlankodtak egy lelkes barátunknak, a czeikei tiszteletreméltó, ősz g kath. lelkésznek, ezzel a Mautner-féle facérüggyel s egy csendőt küldtek hozzá, hogy ez ügyre nézve kihallgassa.

Persze, a kormányparti kebleknek fáj, hogy a jegyző és 2 keresmáros kivételével több szavazatot nem nyertek Czékén és jó lenne, ha alkalom nyílnék, hogy jót üthessenek ezen a tiszteletreméltó községen, mely rendületlenül kitért a kurucok mellett. És erre nagyon alkalmasnak találnak egy facér pincért és az ő lösebét, mely nem löseb, de hát — Uramisten — kormányparti fantáziával még a tyukszemet is lösebnek lehet venni.

Pedig baj, iszonyú baj lehetett volna Czékén. Mert egy gyerkőcz, kit az újhelyi vidéki jegyzőség elhanyagolt ügyeinek rendezésével bíztak meg, ezeket az ügyeket úgy rendezte, hogy két katonalovon faluról falura szaladgált a választási campagne alatt, és jónak látta, hogy Czékén neki hajtsón az embereknek. És nem elégette meg egyszer, hanem visszafordult és másodsor is nekiment az embertömegnek, amely a függetlenségi jelölt beszédjét hallgatta.

De ez már több volt a kettőnél és a felerített emberek megragadták a kocsit és a benne ülő jegyzővel a levegőbe emelték, hogy lovasról s kocsistól az ott tátongó mély gödörbe vessék. Hogy ez nem történt meg, éppen annak a tiszteletreméltó ősz g. kath. lelkésznek köszönhető, ki szintén ott volt és a feldühödt sokaságot nyugalomra intette, s kint a facér pincér lösebe ügyében ma kereskedtek.

Persze, a kormányparti dühnek jól esék, ha ezt a derék papot valamiképpen ferde helyzetbe lehetne hozni, kit ott láttak a czeikei vörös tollasok éln, mint vezért. Csakhogy a vörös tollas vezérek nem facér pincérek és ninesenek ezek képre és hasonlításra teremtve. Hanem elvű emberek, kik egy darab foszlányt a szabadság zászlajából nem adnak minden facérmártírságot s ügyelnek, hogy e zászlón akkor se essék folt, mikor a szenvedélyek hévvel lobognak.

A facérpincéreknek pedig azt a tanácsot adjuk, hogy menjenek inkább sört eszapolni, mert a kormányparti vértanúság rossz üzlet ezidő-szerint és abból nem lehet megélni, kivált ha azt Czékén keresik.

V. S.

KOSSUTH SZOBOR.

— A Kossuth-szobor bizottság legutóbbi ülésének érdekes tartalmú jegyzőkönyvét egész terjedelmében közöljük:

Jegyzőkönyv.

Felvételt Sátoraljaújhelyben Zemplénvármegye központú Kossuth-szo-

bor bizottságának 1901. évi nov. hó 11-én tartott üléséről.

Jelenvoltak:

Id. Meczner Gyula bizottsági elnök, dr. Hornyay Béla, dr. Schön Vilmos, Miklóssy István, dr. Kovács Gábor, Nagy Barna, Fejes István biz. tagok.

Elnök az ülést megnyitván, előterjesztette, miszerint a szept. 12-iki ülés határozatához képest Róna József szobrász művész urat levőleg meghívta a szobor elhelyezésére szóban levő 3 helynek megszemlölése és szakvéleményezése végett, s hogy ennek folytán a művész ur október hó 25-én körünkben megjelenjen s az idő rövidsége miatt a helybeli bizottsági tagok meghívásával és részvételével a nyert szűkösséges helyi viszonyokról való tájékoztatás után szemlélet megtartotta azon kijelentéssel, hogy véleményét Budapestről írásban legközelebb fogja megküldeni.

Róna ur ezen ígéretéhez képest október hó 29-iki keletü következő nagybecsü levelét intézte az elnökhöz:

Nagyságos Meczner Gyula ur a sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos szobor biz. tek. Elnökének.

Sátoraljaújhely.

A t. Bizottság meghívása folytán Sátoraljaújhelyben megjelentem és a becses átiratukban megjelölt három helyet megtekinttem, hogy megítélhessem melyik felel meg művészi szempontból leginkább azon célnak, hogy azon Kossuth Lajos emlékszobra felállíttassék.

A megtekintés valamint a dolognak itthon való megfontolása után, véleményemet a következőkben bártorkodom előadni:

I. A zempléni vitezek területe fekvésénél fogva leginkább felel meg a kitézőt célnak, azonban az ott álló vitezek szobra, valamint a kut áthelyezése nélkül, lehetetlen volna a Kossuth-szobrot úgy elhelyezni, hogy az kellőképen érvényre jusszon, azonkívül az ott levő régi fákat is meg kellene bolygatni, már pedig egy a fák kiűrését, valamint a két régi emlék elhelyezését nem ajánlanám, mert ezek együttesen a téren kellemesen ható művészi egészet képeznek, melyet kár volna elrontani.

II. A Dianna kert területe a mostani formájában nem felel meg, bár úgy hallom, hogy az a közel jövőben parkká változik át.

Egyrészt a terület oly nagy, hogy azon egy nagyon nagyszabású szobor juthatna érvényre (erre pedig úgy tudom a t. bizottságnak elegendő anyagi eszközei ninesenek) másrészt pedig a hely a rendes közlekedéstől távol fekszik. Szobrot pedig s különösen Kossuth Lajos szobrát, oda kell állítani, ahol legnagyobb a forgalom, hogy azt minél több ember, minél gyakrabban láthassa, ennek látásán felbuzdulhasson és hazafias érzésében megerősödhessen.

III. A napi piacon egy formájánál mint fekvésénél fogva is alkalmas a Kossuth Lajos szobor felállítására. A szobornak ott, mivel a Kossuth lakóháza és a régi Rákóczy kastély is közel vannak, bizonyos történelmi háttere is volna.

A most a teret részben szegélyező régi lépcsőket új és magasabb lépcsőkkel kellene pótolni, úgy, hogy a tulajdonképeni tértaszszertü hatást nyerje. A teret a szoborral összhangban be kell fástitani és megfelelően parkirozni. Az így átalakított téren a szobor, melynek magassága 2-70—3-00 m lehet, egy kőtalapzaton, mely 3-50—4-00 m magas, összesen tehát 6-20—7-00 m. magas volna, pompásan hatna s a vonatról jövő idegeneknek is kellemes első impressziót adna Sátoraljaújhely városáról.

Mindezeknél fogva tehát a napi piac teret ajánlom a t. bizottságnak a Kossuth Lajos szobor felállítására. Midőn további közreműködésemet

is a legnagyobb készséggel felajánlom a t. bizottságnak, maradok hazafiúi üdvözléssel kész szolgálja:

Budapest, 1901. okt. hó 29.

Róna József, s. k.
ac. szobrász.

Ennek folytán tekintettel a vidéken és Budapesten lakó bizottsági tagokra is elnök a bizottságot a mai napra, melyre különben is közig. bizottság ülése volt kitűzve, hivta össze.

Közölve tehát most a művész ur véleményét, felkéri a bizottság tagjait a dolog nagyfontosságához képest beható megtanácskozás és minden körülményeket tekintetbe és számbavevő határozathozatalra.

A megindult és minden tag élénk részvételével lefolyt tanácskozás folyamán, Fejes István biz. tag ur azon részletesen megokolt indítványt tette, hogy a szobor helyét a napi piactér jelöltessék és ennek végérvényes átengedése Sátoraljai helyi város polgármestere sürgősen megkeressék, hogy képviselői gyűlést tartván, ennek határozatáról lehetőleg 8 napon belül a bizottságot értesítse.

Főindokát képezte Fejes urnak, hogy a szemléni vitézek szobrának áthelyezése több nehézséget s akadályokat feltételez, előtte pedig főszempont az, hogy a szobor felállítása oly időben történjék, hogy Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóján lelepleztessék, de a művész ur véleményére is hivatkozva, teljesen megnyugtatta magát a tekintetben is, hogy a szobornak a napi piactéren való elhelyezése a művészi szempontoknak is teljesen megfelel s így az adott viszonyok között ez legjobb.

Kovács Gábor ur ennek ellenében Kossuth Lajos szobrának egyedül legméltóbb helyét a „szemléni vitézek” szobrának helyét tartván, azt indítványozta, hogy ezen szobor lebontása és áthelyezése mellett a Kossuth-szobor ennek helyére álltassék fel.

Miután a bizottság egyhangú elhatározásra jutni nem tudott, elnök a két indítványt szavazás alá bocsátotta. Fejes István indítvány mellett szavaztak: Fejes István, Miklóssy István, dr. Schön Vilmos és dr. Hornyay Béla.

Dr. Kovács Gábor indítványa mellett szavaztak: Dr. Kovács Gábor és Nagy Barna.

Minnek folytán kettő ellen négy szavazattal tehát szavazatbőbséggel a szemlényegyei Kossuth-szobor helyét: a szobor bizottság a sátoraljai helyi napi piac teret határozta meg, megkeresni határozván egyidejűleg Sátoraljai helyi város polgármesterét, hogy városi közgyűlést tartva, a napi piac ternek a szobor helyét leendő átengedése iránt végleges határozatot hozasson s erről a bizottságot lehetőleg 8 napon belül értesítse.

Dr. Hornyay Béla azon álláspontját kifejeznie kérte, hogy mint a bizottság tagjának szavazata nem preocupálja mint városi képviselői tagnak a napi piac tör. átengedése tárgyában városi közgyűlésben fennartott véleményét és elfoglalandó álláspontját, (?)

mely kijelentése kívánsága szerint jegyzőkönyvbe vétetett.

Elnök jelenti, hogy Róna ur leutazásának alkalmából utazási költség címén csupán 100 koronát vett igénybe, melyet elnök sajátjából előlegezett, minek folytán felhatalmazást kér, hogy ezen előlegének az alapból leendő kiutalását alispán irtól kérhesse.

Minnek folytán a bizottság Róna József urnak önzetlenségéért egyáltalán adott kimerítő, nagybecsű művészi véleményének megadásáért s hazafias fáradozásáért hálás köszönetet szavaz. Elnök részére pedig a kért meghatalmazást megadja.

Jelenti végül elnök, hogy időközben teljesített gyűjtés eredménye-

képen: dr. Tárczy Pál ügyvéd Királyhelmeczi közpénzben 194 korona 40 fillért, dr. Moskovics Ervin Homonnáról több évi gyűjtésének eredményül pósta-takarékpénztári könyvben 352 kor. 60 fillért küldött be, mindkét összeg a megyei pénztárba annak idején beszállított.

Tudomásul vétetett.
A jegyzőkönyv hitelesítésére Fejes István és dr. Schön Vilmos ur kértettek fel.

HIREK.

Vélemény.

dr. L. J. úr sajtóhibának declarálta egy nyilatkozatába heirt „mortibus” szó szedését. Ő állítása szerint „mortuis”-t írt s e helyett szedett a szodó „mortibus”-t.

Ezek után bátorodom a világ rendjének felfordulását jósolni. Sőt bátorodom jósolni, hogy a fenti nyilatkozat közzététele után sajtóper nemcsak négyfolyós hazánkban, de a kontinensen sehol sem létezik többé. Továbbmenőleg, vagyok olyan mérész felállítani azt az eddig paradoxnak látszó állítást — a jövőben pedig megtámadhatatlan axiómát, hogy az író nem tévedhet többé.

Akadhat a jövőben történész, aki a pápélet huszita templomát a skót építészeti 981. évből eredő építészeti remekének fogja tartani. Amde aztán, mihielyt a józan kritika pellen-gére állítja meghibbant agyszerkezetének eme kolosszális álmát, ki nyilatkozatja a napi és időségi nyomtatványok legutolsójában is, hogy a szedő „a góth építészeti 1426-ból eredő remeké” helyett szedte a fenti ominozus hibát. (A szedőgyerekek hallgatnak mint a sír s a dölg el lesz intézve.)

Akadhat a jövőben irodalmár, ki „Ismeretek az irodalomban” c. paralelpepedonaris művében tanítja, hogy Gaál József első költői műve 1320-ban a Kovacsóczy által szerkesztett „Rajzolatok”-ban jelent meg. Miután a hülye állítást kikariccirozza minden újság, kiténik hogy a szedőgyerek, ki éppen az 1320-as évek történetét tanulmányozta kapcsolatban az 1830-as évek irodalomtörté. netével: összezavarta a dátumokat, neveket és szokat. (A szedőgyerekek hallgatnak m. a. s. a. d. e. l. i. i. mint fent.)

Akadhat jövőben újságíró, ki az ellenzék győzelmét, a mit elvitatni nem lehet majd, mivel húsz képviselővel több jutott be esetleg a törvényhozásba, a kormánypart fényes diadalának fogja nyilvánítani s nem kékik erről minden lapot — melyek biznak információi tisztességében — tudósítani, valótlan állításaival telekürtölni. Az újságíró eme bravuros állírel megszerkesztett ténye kívül, ő a szokásos sajtóhibára hivatkozva: dicsőségének azurfényében újra ragyog az idők végtelenségéig. (A sz. h. m. a. s. s. a. d. e. l. i. m. f.) Igazán nem lehet csodálkozni ezek után, ha az ember halhatatlanok szellemi termékeivel saját nevének égise alatt pályázik és a leleplezés után szedési hibákra való tekintettel újra „manóver”-ezhet becsületlen perze — makula nélkül!

Krónika.

Régóta már, hogy hallgat árva lantom,
Régóta már, hogy nem hangolatom;
Pedig szenzációról szól a théma...
Szenzáció...? Fülelve hallgatom.
S hallom amint sokan... sokan beszélik
— Az új kör: szól perze a roge!
— „Független kör — fidone!” — e szent fa-
lak közt.

Azt mondom „mester, az egész mese!”
De búsan int nem-et a polgármester:
„Bizony, bizony tagadni nem lehet,
Hogy fog ez fájni kormánypart hadának.
Hej! sziveinken ütött ez sobet!
Bizony, bizony én mondom azt tinétek,
Hogy szép Uj helyben más szél fujdogál,
Gyűlésen itt-ott búsan vesszük észre,
Hogy már független polgár perorál!

És egyszer majd — én mondom: hogy megérjük
Egy szép napon hej! búszúzt kapunk,
És észrevesszük, hogy a multnak vége.

S nyugdíjba pónált nagyságok vagyunk.
Mert borzalom az, amit itt művelnek.
Függetlenségi lelkes honfiak:
Negyvennyolcassá teszik szép megyénket,
Negyvennyolcassá teszik önfiaid.

Oh! borzadalmak borzadalmá mégis.
Mivő lottól szegény Zemplémmegye!
A kormánypart számlíve, megtagadva,
Más zászlót lenget ősz hideg szele!
S a „mester, Schmidt s a kormánypartí
[tábor]

Lekonyult orral búsan szerte széled,
És suslakában Molnár fölriad:
„Mivő tevétek szép Zemplémmegyémet!”
n.p.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Kajaba Ödön nyugalomba lépett albiró helyébe szerencsi eljárásbíróként Rombauer Edgár kassai ítélő táblai jegyzőt nevezte ki.

— **A sátoraljai helyi dalárda Stefániánál.** Tizenkét kocsival vonult ki az újhelyi dalárda tegnap este Olasziba, hogy szerenádát adjon Stefániának. Pont 8 órakor helyezkedett el a dalárda az ebédőnek használt nagy oszlopcsarnokban szemben a szalonnal. — Kö epén Vágó Gyula karmester állt s élen a vármegye kibontott zászlaja mellett dr. Székely Albert a dalárda elnökhelyettese.

Midőn a dalárda magyar dalokat kezdett énekelni, megnyílt a salon ajtaja és fényes concert toletben kilépett Stefánia diadémossal homlokán, százezeket érő ékszerekkel fölékesítve és karosszékre az ajtó elé ülve hallgatta végig a szerenád. Mellette állt gróf Lónyay férje kitől élénken kérdőzködött a dalok részleteiről. Az első énekszámok befejezése után előlépett dr. Székely Albert ügyvéd és a dalárda nevében pompás magyaros beszéddel üdvözölte a királyi herceggasszonyt, ki most már nemcsak magyar nagyaszonny, de zempléni asszonnyá lett. A főhercegnő állva hallgatta végig a beszédet s mosolygva bájos fejbőlintással köszönte meg a neki szerzett meglepetést.

Ezután Vágó karmester a főhercegnő felé fordulva, oly hévvel s oly remekül dirigálta az énekkart, mintha egész lelkét bele akarta volna önteni abba a dalárda, melyet 25 éven át lelkesen öszetartott, tanított, és sok szép didarálva vezetett. Roppan tetszett a főherceggasszonynak a vadászdal és a dalárindulót, melyet Lukács Károly remek zenekarral együtt adott elő a dalárda, bájos idegenszerű kiejtéssel megismételni kérte, „Kérem még egyszer, nagyon szép volt” kifejezésekkel, mit természetesen azonnal teljesített. Minden énekszám után élénken tapsolt a főhercegnő, ki férjével együtt ugy Vágó Gyulának, mint dr. Székely Albertnek megköszönte a rendezett szerenádát, mondván, hogy már rég nem hallottak oly élvezetes preciz előadást, mint ezt. Dr. Székely Albertől a főhercegnő a dalárda viszonyairól az énekesek számáról is kérdőzködött s örömmel hallgatta, hogy az újhelyi intelligencia mennyire pártolja a dalárdát.

A grófi pár ezután fényes bankettel hálálta meg a dalárdának, hogy szíves volt kifáradni.

— **Nyilvános köszönet.** Dr. Székely Albertné úrnő a sátoraljai helyi népkönyhának 20 koronát, kozmai Kún Frigyesné úrnő 20 koronát, Roos Adolf úr 5 koronát s Nubia Párduca 1 koronát adományoztak. Fogadják a kegyes adományokért az egyesület hálás köszönetét. Sátoraljai helyi, 1901. Nov. 10. Haas Adolf e. pénztárnok.

— **A mádi ügy folytatása.** Folyó hó 15-én a mádi ügyből kifolyólag újra összeült a sauhelyi kir. Tvszék, hogy Halász Pál által panaszolt Pálóczy József elleni ügyben állítólag sajtóútfjan elkövetett rágalalmazás miatt törvényt álljon. A vádat Dr. Róth, a védelmet Dr. Székely képviselte. Mielőtt azonban ítéletre került volna a dolog, Fornszek Béla kir. tszéki elnök tapintatos és derék eljárása foly-

tán mindkét fél teljes megelégedésére köztük a békét helyreállította s a pert megszüntette. Vajha Mád városának mindkét ellensége tábora követné már ezt a példát s találkozna egy olyan tekintélyes férfit, ki mind a két tábor megelégedésére helyre tudná állítani ottan is a békét és egyetértést, melyre oly nagy szükség van.

— **Tűz Valóban Isten csodájának** mondható, hogy szegény városunk még eddig, a gyakori tűz dacára, teljesen le nem égett. mert a mellett a tűzrendészet mellett, amely városunkban van, ez tényleg megtörténhetik. Folyó hó 10-én vasárnap este 8 óra tájban eddig ismeretlen okból kigyúlt Mráz Antal derék polgártársunk Gubás-utcai háza — s mint városunkban rendszeren — a tűzoltóság csak akkor érkezett, mikor már a ház tetőzete teljesen leégett; s akkor is megérkezett az az öt tüzoltó a h.-főparancsnok és a mázó paracsnok vezetése alatt egy szivattyúval és egy hordó vízzel. És mi történt? a víz öt perc alatt kifogyott s ott állott a szivattyú és tüzoltóság tétlenül bámulva a tüzet és a polgárság óriási munkáját, mely akkor a tüzet már lokalizálta. Éhhez járult még az is, hogy a rendőrség részéről egy őrmester és két rendőrön kívül egy főtiszt sem jelenvén meg, a különben szűk utcában bámulatos rendtelenség keletkezett. Sokan azt kérdezhették, hogy történhetik ez? Hát kérem nagyon egyszerűen történhetik, még pedig úgy, hogy a tüzoltókocsis bezárva az istállót elment egy kicsit „mulatni” s úri embereknek kellett az őrtorony alatt levő istállót erővel betörni, s a lovakat befogni; míg pedig a város tulsó végén lévő városmajorból megérkeznek a város lovai, az egész város leéghet!

Hogy pedig a fentebb előadottak a vasárnapi tűznél szoról-szóra megtörténtek hivatkozunk Gr. Hadik Béla főispán urra, mint aki maga győződjött meg a tűznél a történetekről! Epen azért tisztelettel felkérjük őt, kegyeskedjék figyelmére méltatni ezen valóban szomorú állapotokat; legalább annyiban, hogy ha nappal nem, legalább éjjel legyen 3-4 pár ló az őrtorony istállójában, hisz ha egyebet nem érdemlünk a rengeteg adóért, legalább annyit megérdemlünk, hogy vagyunk biztonságban legyen, mert egy parancsnoktól sem lehet a kellő ellenőrzést követelni akkor, midőn teljesen nincs sem a lakás, sem a városi istálló össze-kötve.

— **Öngyilkos fényképész.** Podleszny János volt sátoraljai helyi fényképész, legutóbb miskolczi lakos Miskolczon öngyilkos módon vetett véget életének, megmérgezte magát. Tavaly is, egy ízben már híre ke-rekedett, hogy öngyilkos lett, akkor ő maga cáfolta meg a hírt. Most mégis öngyilkosság lett a vége hányatott életének. Tettének oka, úgy mondják, családi viszály okozta elkeseredés.

— **Mennek a színészek?** A mi kis városunkban pompás talaja van a mende-mondáknak. E hét közepén az a hír terjedt el, hogy a szintársulat meg a hét folyamán elhagyja városunkat. Később kitént, hogy csak a szinlapasztó szolgáltatott okot a különben alaptalan híresztelésre, jónak látván ő kelme a szokásos »bücszítató»-t szerte hordozni, valószínűleg azért, hogy ily módon tegyen szert egy kis mellékjövedelemre nem épen miniszteri fizetése mellé.

— **Értesítés.** Az izz. Népkönyha f. hó 17-én vasárnap déli 12 órakor fog megnyitni, mihez a t. tagok valamint az érdeklődő közönség ez uton tisztelettel meghívotnak. Az első ebédet, mint minden évben ez időn is Haas Pálóczy úrnő, a másodikat dr. Erényi Manó úrnő

látják el saját költségükön. — Az elnökség.

— **Öngyilkos katonazökevény.** F. hó 13-án Nagy István szentmárjai illetőségű volt király-helmeczi lakos asztalos legény, a 66-ik gyalogezredtől, ahova f. évi okt. 6-án vonult be tényleges szolgálatra, megszökött, és Helmezzre jött volt mesteréhez, Czinczel István asztaloshoz. Attól való félelmében azonban hogy elfogják és szökése miatt szigorú büntetést kap, tegnap reggel Czinczel házának padlásán felakasztotta magát. Amikor észrevették már halott volt. Tegnap temették nagy részvét mellett, a külömben tisztességes jóra való 22 éves fiatalbembert.

— **Talált régiség.** Bodrogközön a rozvágyi határban moosaras tavak lecsapolását végzik, és egyik vízvezető csatorna ásása közben igen becses régiségre akadtak. A lelet a bronz korból való egy bronz dárdá, melyen nagy rozsdanyomokat hagytak a hosszú száradók. A talált régiség jelenleg Somogyi Bertalan ügyvédnél megtekinthető és nem sokára a sárospataki múzeumnak gyűjteményét fogja gazdagítani.

— **Megszökött ujonoz.** Krausz Benjámin októberben Kassára bevonult bastyaházai ujoncznak sehogys sem tetszett a szép katonai élet és a kaszárnyából szépszerével el is illant. De nem soká élvezhette a szabadságot, mert pár napi távollét után elfogták. Tegnap a mint fedezet mellett Bastyaházáról Kassára szállították, annyira fellángolt benne a szabadság érzete, hogy Szomotor és Nagy-Géres között a vonatról leugrott, még pedig elég szerencsésen, a mennyiben azóta ismét nyoma veszett. Körözik.

— **Kés a gyermek kezében.** Gálszéczen 2 fiatal gyerek a 12 éves Beney János és a 10 éves Novák Mihály katonásdit játszadoztak, a mihez egy nagy konyhakést használtak kardul. Annyira belemélték a játékba, hogy vagdalkozni kezdtek a késsel s egyszerre Beney János ugró talált oda szúrni a kis Novák Mihályhoz, hogy az szíven szúrva véresen rogyott le.

SZINHÁZ.

Szerdán: *Sasok* másodsor.
Csütörtökön: *Rip van Winkle*.
Pénteken: *Goldstein Számi*.

Szerdán kevesen voltak, esütörtökön még kevesebben, pénteken legkevesebben. És a színházlátogatók száma mindaddig nem fog emelkedni, míg nem kapunk legalább egyet a hirdetett újdonságokból. Mert bármennyire kegyelettel van is az ember a régi jó darabok iránt, a színház nem régiségtár, hogy ott csupa kőkorszakbeli ásatag operettek produkáljanak.

Lám, mihelyt csak valamelyes hírujdonságot adnak, mint a *Sasok*, — megteklik a ház. Csak hogy az megintvilágos, hogy a legjobb darabok se lehet kétszer egymásután telt házat kapni Újhelyben.

A *Sasok* elég jól ment másodsor is, a gyér publikum megint sokat kacagott, kivált a harmadik felvonáson.

Ripben igen előnyösen ismerték meg *Horváthot*, gyönyörűen énekeltek esengő érees hangján, s a körülményekhez képest jól is játszott, különösen a harmadik felvonásban.

Gergely Giza nagyon sok tapsot kapott. Hangja az első felvonásban véggké nem volt, a másodikban és harmadikban már megjött egy kissé, s egész jól érvényesült. A játéka azonban egyforma hideg volt mindvégig. Külseje határozottan kellemesebb volt valamivel, mint a Nebáncsvirágban s a két hegyek tündérének trikós kosztümjében meglehetősen festett, Hangjánál volt másnap a *Virág* Toncsi szerepében is és egy kicsit próbált elevenebb lenni. A közönség — különösen a színházi bizottság — tüntetőn tapsolta. Igazuk

lehet, de az is bizonyos, hogy a színház esütörtökön is, pénteken is nagyon üres volt és ha a taps zajosan tüntet, ez az üresség meg némán beszél.

Várady Margit igen előnyösen érvényesült *Gergely Giza* mellett. Kedvesen játszott, s kellemes csengésű hangja is tetszett. Hozzá esinos is volt.

Gulyás Dariek polgármestert adta *Ripben*. *Goldstein Számi*ban pedig *Golya Frigyes* Szokott zsenialitásával, de nagyon kedvetlenül játszott. Pedig a közönség nem mellőzi őt, hát ne azt büntesse a mellőzés miatt. *Tábori* mind a két estén jó volt, különösen *Goldstein Számi* igen ügyesen s mulatságosan adta. Rögtönzése is bőváltak.

Rethy rosszul nézett ki, gyengén játszott. *Remete* esütörtökön jelentéktelen, pénteken elég jó volt *Bay* említésre se méltó szerepet kapott.

Szelényi Emilia nem elég kedvvel játszott, *Csiszérné* pénteken *Cecille* apró szerepében elegáns alak volt, s kedvesen beszélt, csak túl sokat mozgatta a fejét. *Pataki Rózának* nehéz feladata volt *Goldstein Számi*ban Nines kellemetlenebb dolog, mint bolond bohózatban, ahol mindenki folyton kacag és kacagtat, komoly, sőt szomorú, érzélgős szerepet adni. Olyan az, mintha csupa becsipett ember közé keveredik egy józan.

Hanem amennyire lehetett, jól játszott, pedig sokszor az ajkiba kellett harapnia, hogy megőrizze szomorú komolyságát a sok kacagás közt. Nagy szomorúsága és rossz frizurája miatt a szépsége se tudott kellőleg érvényre jutni.

Berlányi Vandának a játéknál csak az arca volt kedvesebb. Élénk, természetesen beszédét kellemesen színezte gyermekesen bájo; mosolya *Buzgal*mban annyira ment, hogy nemcsak a maga szerepét mondta el, de még sügött is a partnerének. *Papirnak*. Ez pedig ugyan rászorult a sugásra, mert véggké nem tudta a szerepét, amint hogy a szereplők nagyobb része se tudta.

Ettől eltekintve azonban egészen jól ment az előadás mind a három estén s ha egy kicsit megjavul a repertoire, igazságosabb lesz a szereposztás, akkor némi bizalommal várhatjuk a még hátralévő 50—60 előadást. Csak újdonságot kérünk, mert így nem lesz közönség.

Szombaton *Gesákt*. Vasárnap a *Vígészeket* adják. Szombaton jön állítólag *Sarlay Kornél*, egy új komikus, aki Imári márkában lép fel. Inkább még egy énekesnő jünne!

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

Atulírott kijelentem, hogy a „F. H.” 1901. január hó 26-án megjelent 8-ik sz. példányában Halász Pál ura vonatkozólag tett nyilatkozatommal személyét sérteni nem akartam s azt egész terjedelmében visszavonom.

Sátoraljaihely, 1901. nov. 15-én.

Pálózy József.

Tekintetes

Allender Frigyes főerdész úrnak Lelesz.

Ezennel megengedem, hogy azon nyilatkozatomat, a melyben a főerdész úr ellen alaptalanul használt állításaimért becsánatot kerek a „Felső-magyarországi Hírlap” s a „Zemlén”-ben főerdész úr közzételhesse s egyszersemind kötelezem magamat arra, hogy a királyhelmecci kir. járásbíróóság előtt 900. A. 509 sz. alatt ellenem folyamatba tett bünvádi ügyben felmerült költségei ezimén folyó 1901 évi június hó 15-ig 163 kor. 80 fl. azaz Egyszázhatvanhárom K. 80 fillért fizetek főerdész úrnak Dr. Tárey Pál kir. helmeczi ügyvéd úr útján.

Ki fogom egyenlíteni a nyilatkozat hírlapi közzétételével fölmerült költségeket is s pedig azonnal, mi-

*) E rovat alatt közöltékért a szerkesztő nem felelős.

helyt az illető lapok kiadóhivatalainak nyugtája velem közölve lett.

Kelt Leleszen, 1901. július 5-én.

Előttünk:

Loy János s. k. *Lipták István s. k.*
jegyző. leleszi r. kath. tanító.
Dobos János s. k.
bíró.

Tekintetes

Allender Frigyes főerdész úrnak Lelesz.

Kijelntem, hogy azon állításaim, a melyek miatt főerdész úr ellenem a királyhelmecci kir. járásbíróóság előtt 900 B. 509 sz. alatt rágalmazás vétségé miatt bünvádi eljárást tett folyamatba, teljesen valótlanok; a miért is kötelességemnek tartom, hogy azokért itt a nyilvánosság előtt kérék főerdész úrtól becsánatot.

Kelt Leleszen, 1901. július 5-én

Előttünk:

Loy János s. k. *Lipták István s. k.*
jegyző. leleszi r. kath. tanító.
Dobos János s. k.
bíró.

A szerkesztőség üzenetei:

L. M. Vajdác.ka. A politikai cikk kissé késétt, egész hason irányu már szedés alatt volt. A jövő számban, ugyane kérdéssel foglalkozni nem volna célszerű. A tárcáit később hozni fogjuk.

T. I. Bpest Legközelebb, N. P. Helyben. Pardon, valahogy eltévedt, mai számra maradt.
R. I. Helyben. Jövő számban szót ejtünk róla.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Szobafűtésre ajánlok

legjobb minőségű

szalon köszönet

Ugyiszintén 1-ső rendű *koksztot* legolesőbb árban házhoz szállítva.

Klein Géza,

Papsor-uteza.

TROPON tápláló és erősítő szer, a legjobb és legolesőbb fehérsnye-készítmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban a hus legtáplálhatóbb része, tiszta fehérsnye ételekhez keverve tápláló erejüket sokszorosán fokozza.

VAS-TROPON egyesíti magában a vas vérképző és a fehérsnye izomerősítő hatását. A v-rszegénység, sáppatlóság, idegyöngeség legjobb orvosszere.

TROPON-CACAO a legtáplálhatóbb reggeli ital, tiszterte táplálhatóbb, mint a közönséges cacao melynek legfinomabb fajtájával készült.

TROPON-G YERMEKTAP LISZT a legértalmasabb és legbizhatóbb gyermek táplálék. Egyé dűli igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérsnye) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más táplászté.

Kaphatok minden gyógyszerértárban.

580. V. 1901. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. tszék 1901. évi 41817 sz. végzése követezőben Dr. Feleki Béla ügyvéd által képvis. Frankl A. Her. és fiaik végző javára Sztankai Béla és neje ellen 746 K s jár. erejéig 1901. évi május hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás újján felállfogult és 1843 kor becsült következő ingóságot, u. m. házi-butorok 1 négy lóorjúi esőplőgép, 1 koesi és 1 szekér nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. járásbíróóság 1901. évi V. 1324 számú végzése folytán 796 kor, tökékövetelés ennek 1901. január hó 18-ik napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 203 kor. 93 filliben bírálatt már megállapított költségek erejéig Bodrog-Olaszban Sztankai Béla és neje lakásán leendő eszközlesére 1901. évi november hó 28-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzték és alhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságot az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-a értelmében közzépenzített és mellet a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fogtnak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságot mások is le és felállfoglattnak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Tokajban, 1901-ik évi november hó 6-ik napján.

Faragó József

kir. bírósági végrehajtó.

Tk. 4858 — 1901 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

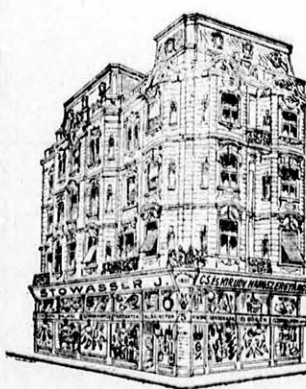
A kir. helmeczi kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a végrehajtóknak ev. ref. egyház végrehajtóknak Török-András végrehajtást szenvedő elleni 382 kor. 76 fillér tökékövetelés és jár. iránti és Török Józsefnél végrehajtóknak 100 kor. s jánuléka iránti végrehajtási ügyében a kir-helmeczi kir. járásbíróóság területén lévő lelesz-pólyáni 196 sz. tjkönyvben I. 1—12 sor 26. 396, 483, 545, 848, 950, 1087, 1229, 1330, 1434, 1548, s 1647 hrsz. § irt 1/6 urb. bcl. és külsőségből B 3 sors. a. Török-András nevében álló 1/2 jutalékkára 729 koronában ezenel megállapított ki-kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902 évi január hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Lelesz-község bírójának házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított ki-kiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 százalékat vagyis 72 korona 90 fillért közzépenzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ar-folyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. t.-cz. LX. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Királyhelmeczen, 1901. nov. hó 6-án a kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság

Bodnár,

kir. járásbíró.

Kitüntetve az 1900. párisi világiállításon (r nyírem mel. (Hangszerekért legnagyobb.)
Dadoereg-állítáért ezüst éremmel

Stowasser J.

es. és kir. udvari hangszergyár
a javított tárogató feltalálója.

BUDAPEST, II., Lánchíd-utoteza 5. szám.
saját házában (a kereskedelmi ministerium mellett).

- Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.
- Hegedűk vonóval — — — 3 frtól 15 frtig.
 - Mesterhegedűk vonóval — 15 frtól 300 frtig.
 - Gordonkák vonóval — 8 frtól 150 frtig.
 - Nagy bőgők vonóval — 28 frtól 100 frtig.
 - Fuvolák — — — — 2 frtól 100 frtig.
 - Szárnykürtök, trombita, helikon st. 12 frtól foljabb
 - Czimbalmok — — — — 35 frtól 300 frtig.
 - Rákóczy-tárogatók — — — 30 frtól 60 frtig
- Elpusztitottan **HARMONIÁK** 3, 4, 5, 6, 8
kítűnő erős hangu 10—80 frtig.
- Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Harmoniákról külön árjegyzék kérend ő

THE MUTUAL

newyorki életbiztosító-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Vagyon 1900. december 31-én

1,687,840,168.45 frank

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829.12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

Főigazgatóság Zemplénum megye területére

Klein Arthur és Klár Andornál

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásúak **Egger mellpasztillái.**

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 kor. és 2 kor.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható: Sátoraljai helyen: Kádár Gyula, Kincsesy Péter, Widder Gyula gyógyszerárakban, Homonnán: Szekerák Aladár, Polányi Dezső gyógyszerárakban.
Nagyváradon: Tolvay Imre gyógyszerárakban. Sárospatakon: Horváth Mátyás, Széchi Géza gyógyszerárakban.
Szerecsényen: Özv. Bota Béláné gyógyszerárakban. Szatmárnémety: Duka Tivadar gyógyszerárakban. Tarczalón: Horváth Imre gyógyszerárakban. Tokajban: Meisels Akos, Rothfuchs János gyógyszerárakban.

Mindenki csodálkozik!

hogyan vagyok képes oly **bámulatos olcsó** árban eladni, mint pl

- 1 amer. nick. rem. órát szépen vésett tokal 2 frt 45 kr.
- 1 finomabb schweizi nick. órát 3 .. 50 ..
- Egy 3 fedeles nick. rem. órát (igen erős) 4 .. 80 ..
- Egy 3 .. tulla rem. órát (igen finom) 5 .. 80 ..
- Egy ezüst rem. óra 3 fedéllel 5 .. 80 ..
- Egy finomabb rem. órát 6 .. 50 ..
- Egy nagyon elegáns acél vagy ezüst női órát 4 frt 50 krtól 6 frt 50 krtól
- 3 erős ezüst fedéllel 7 frttól 8 frt 50 krig
- Egy nagyon finom és erős anker rem. ezüst férfi óra 8 frttól

Azonkívül mindenféle arany és ezüst ékszertárgyakat, mint pl. egy pár arany függő 1 frt 50 krtól. Egy arany gyűrű 2 frt 50 krtól és feljebb stb.

Minden nálam vásárolt óráért 2 évi jótállást vállalok. — Vidéki megrendeléseket 3-szor naponta eszközölök. — A nem-tetsző árúért a pénzt azonnal visszaküldöm. Tört arany vagy ezüst tárgyakat veszek vagy becsorélok.

Zinner Vilmos.

műgráns és ékszerész. Sátoraljai hely, a Központi kávéház mellett.

Glück Samu

fűszerkereskedő

(Sátoraljai hely a megyeháza mellett) ajánl jó minőségű kávé kilója 1 frt 20, igen jó minőségű 1 frt 40 kr.

Tizenkettő darab

Gölszécsi takarékpénztári részvény eladó.

Bővebbet a Hercegprimási udvari gyógyszertár vezetésénél Esztergom, Vizi város. (Határidő november 20.)

Legnagyobb nyereség legszerencésőbb esetben 1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyereség JEGYZÉKE.

Legnagyobb nyereség legszerencésőbb esetben

1.000,000 korona

A sorsjegyek elosztása beosztás a következő:

Korona	Sorszám
600000	1
400000	1
200000	1
100000	3
90000	1
80000	1
70000	1
60000	3
40000	1
30000	3
25000	1
20000	7
15000	3
10000	31
5000	67
3000	3
2000	433
1000	763
500	1238
300	90
200	31700
170	3900
130	4900
100	50
80	3900
40	2900

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Kiváló szerencse **TÖRÖK-nél**

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt és fél millió X-nál többet nyertek nálunk nagyrabesült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztályosorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre 50,000 pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétei a következők: egy nyolczad frt —.75 vagyis 1.50 kor. egy negyed " 1.50 " 3.— " egy fél " 3.— " 6.— " egy egész " 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervzet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk tekintettel arra, hogy a nyereség-huzások már november hó 21. és 22-én lesznek, azonnal de legkésőbb

f. é. november hó 21-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztályosorsjáték üzlete
Főáruházi osztályosorsjáték osztályai:

1. V. Váci-körút 4/a.
2. Muzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelővel levágandó. Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget kor. utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm. A nem-tetsző töröndő.

74 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúsz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültbb köszvény és csúsz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÉME szepő, májfolt, mitesser s az arc és kéz bőr minden nemű tisztatlanságai ellen. Főúri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.
SZEGFÜ POWDER a tein-nek üdösséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín s crème színben. Egy doboz 1 korona.
SZEGFÜ FOGPOR a fogak s foghús ópség-ben tartására. A száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.
SZEGFÜ SZAPPAN szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.
HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopaszodás, fejkörpa s hajkikopás biztos meg-gátlására szolgál. Egy üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkitünőbb minőségű hegyaljai borból készítve. Kitünő s biztos hatású szer vérsergenység, sápkór s idel gesség ellen. Gyermekek kellemes ízű-fogyva igen szívesen veszik be. Fél literos üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.
TOURISTA OLAJ az egyedül biztos szer bórvasztogadás gyökere kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

Az összes bel- és külföldi különlegességek szappanok, parfümök, pouderek és arczkondésók.

sebészeti eszközök és kötszerek raktáron vannak.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljai hely.

Főraktárak Budapestben. Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körút 17.

